

DECIZIE nr. 474 din 16 iunie 2015

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor [art. I, V și X din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 82/2012](#) pentru modificarea și completarea unor acte normative privind evidența persoanelor, actele de identitate ale cetățenilor români, precum și actele de rezidență ale cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene și Spațiului Economic European rezidenți în România

EMITENT

• **CURTEA CONSTITUȚIONALĂ**

Publicat în **MONITORUL OFICIAL nr. 606 din 11 august 2015**

Data intrării în vigoare 11-08-2015

Augustin Zegrean	- președinte
Valer Dorneanu	- judecător
Petre Lăzăroiu	- judecător
Mircea Ștefan Minea	- judecător
Daniel Marius Morar	- judecător
Mona-Maria Pivniceru	- judecător
Puskas Valentin Zoltan	- judecător
Simona-Maya Teodoroiu	- judecător
Tudorel Toader	- judecător
Ioana Marilena Chiorean	- magistrat-asistent

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor [art. I, V și X din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 82/2012](#) pentru modificarea și completarea unor acte normative privind evidența persoanelor, actele de identitate ale cetățenilor români, precum și actele de rezidență ale cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene și Spațiului Economic European rezidenți în România, excepție ridicată de Daniel Doandș în Dosarul nr. 4.133/95/2014 al Tribunalului Gorj - Secția contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 123D/2015.

2. Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 9 iunie 2015, cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ștefania Sofronea, și au fost consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, când Curtea, având în vedere cererea formulată de autorul excepției prin care a solicitat amânarea pronunțării în vederea depunerii de concluzii scrise, în temeiul dispozițiilor [art. 57 din Legea nr. 47/1992](#), a amânat pronunțarea pentru data de 16 iunie 2015.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

3. Prin Încheierea din 15 decembrie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 4.133/95/2014, Tribunalul Gorj - Secția contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor [art. I, V și X din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 82/2012](#) pentru modificarea și completarea unor acte normative privind evidența persoanelor, actele de identitate ale cetățenilor români, precum și actele de rezidență ale cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene și Spațiului Economic European rezidenți în România, astfel cum a fost modificată și completată prin [Legea nr. 235/2013](#). Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de reclamantul Daniel Doandș în cadrul soluționării unei cauze de contencios administrativ având ca obiect soluționarea cererii prin care acesta solicită "fie menținerea cărții de identitate actuale, fie emiterea unei cărți de identitate care să nu conțină mediu de stocare electronic".

4. În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că, potrivit [Legii nr. 235/2013](#) care modifică [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 82/2012](#), cetățenii români pot opta pentru: cartea de identitate simplă (care va conține suportul de memorie - cip - de identificare pentru cardul de sănătate) și cartea electronică de identitate în două variante, și anume cu două elemente biometrice (imagine facială și impresiuni papilare a două degete), respectiv cu un singur element (imaginea facială). Deși [art. 16 alin. \(3\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 82/2012](#) legiferează un "drept de opțiune" între o carte de identitate (simplă) și una electronică, "faptic această opțiune rămâne doar la nivel normativ-declarativ, fără nicio garanție reală la care este obligat statul, prin instituțiile sale în condițiile prevederilor constituționale exprese conținute în art. 29 [...], precum și în art. 26 alin. (1) [...]".

5. Astfel, susține autorul excepției, cartea "simplă" de identitate "va conține obligatoriu un mediu de stocare electronic (cip) pentru cardul de sănătate", ceea ce îi afectează integral identitatea, fiind contrar "convingerilor sale intime". Față de dispozițiile constituționale care apără și garantează libertatea de gândire și de conștiință, în acord cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, dar și cu art. 18 din Pactul internațional cu privire la drepturi civile și politice, susține că acest drept include dreptul de a avea sau a adopta o religie sau o convingere la alegerea sa. Legiferarea specială a protecției libertății de conștiință este deplin justificată de importanța deosebită a acesteia pentru existența persoanei. În acord cu acest principiu al protecției speciale a libertății de conștiință, deja la nivel european, Marea Britanie a renunțat la documentele de identitate electronice, iar Consiliul Constituțional din Franța a pronunțat [Decizia nr. 652 din 22 martie 2012](#) privind neconstituționalitatea Legii referitoare la actele electronice de

identitate. În Finlanda, "introducerea cardurilor electronice de identitate este considerată un eșec din moment ce numai 300.000 de cetățeni din 5 milioane vizați au optat pentru un astfel de card, în Suedia, situația este similară, numai 100.000 de cetățeni (1%) utilizau un astfel de card în iunie 2012, iar Bulgaria, Cipru, Cehia, Danemarca, Irlanda, Lituania nu au carduri electronice de identitate pentru populație și nici nu există planuri privind introducerea lor conform unui studiu al ENISA". Autorul excepției mai arată că, încă din anul 2004, raportorul Parlamentului European Ole Sorensen a atras atenția că biometria și documentele electronice reprezintă un pas către stocarea centralizată și sistematică a datelor cu caracter personal, ceea ce ar echivala cu "utilizarea unui baros pentru a sparge o nucă" și a evidențiat faptul că o astfel de bază de date ar afecta protecția drepturilor cetățenești, în special dreptul la viața privată. În România, societatea civilă este cvasiunanim împotriva actelor de identitate electronice. Un număr de 46 de organizații nonguvernamentale au sesizat Guvernul României în legătură cu această problemă, prin memoriul la proiectul de Lege pentru aprobarea [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 82/2012](#). Mai susține că buletinul care conține un "mediu de stocare" pentru viitorul card de sănătate încalcă libertatea de conștiință, iar [Legea nr. 235/2013](#) încalcă dreptul la exercitarea cetățeniei și restrânge exercițiul drepturilor și libertăților fundamentale.

6. Tribunalul Gorj - Secția contencios administrativ și fiscal opinează în sensul că dispozițiile criticate nu contravin prevederilor constituționale referitoare la libertatea de gândire, conștiință și religie.

7. Potrivit prevederilor [art. 30 alin. \(1\) din Legea nr. 47/1992](#), încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. Avocatul Poporului consideră, în esență, că prevederile de lege criticate nu contravin dispozițiilor art. 26 și nici celor privind cetățenia din Constituție, deoarece actul de identitate electronic trebuie limitat strict la un proces de verificare, făcând dovada datelor de stare civilă și de identificare în anumite sisteme informatice de către persoanele autorizate. Referitor la încălcarea art. 29 din Constituție, consideră că dispozițiile de lege criticate nu contravin acestei norme constituționale, iar, cu privire la celelalte texte din Constituție invocate, apreciază că acestea nu au incidență în cauza de față.

9. Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, concluziile scrise și înscrisurile depuse la dosar de autorul excepției, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și [Legea nr. 47/1992](#), reține următoarele:

10. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale [art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992](#), să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

11. Obiectul excepției de neconstituționalitate, astfel cum este menționat în dispozitivul încheierii de sesizare a Curții Constituționale, îl constituie dispozițiile [art. I, V și X din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 82/2012](#) pentru modificarea și completarea unor acte normative privind evidența persoanelor, actele de identitate ale cetățenilor români, precum și actele de rezidență ale cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene și Spațiului Economic European rezidenți în România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 838 din 18 decembrie 2012, astfel cum a fost aprobată cu modificări și completări prin [Legea nr. 235/2013](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 442 din 19 iulie 2013.

[Art. I modifică și completează Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 97/2005](#) privind evidența, domiciliul, reședința și actele de identitate ale cetățenilor români, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 719 din 12 octombrie 2011. Potrivit [art. 16 din aceasta, în forma modificată prin Legea nr. 235/2013](#), "(1) Cartea de identitate se eliberează:

- a) cu valabilitate de 4 ani, pentru persoanele cu vârsta cuprinsă între 14 și 18 ani;
- b) cu valabilitate de 7 ani, pentru persoanele cu vârsta cuprinsă între 18 și 25 de ani;
- c) cu valabilitate de 10 ani, după împlinirea vârstei de 25 de ani;
- d) cu valabilitate nelimitată, după împlinirea vârstei de 55 de ani.

(2) De la data punerii în circulație a cărții electronice de identitate, cartea de identitate și cartea electronică de identitate se eliberează:

- a) cu valabilitate de 4 ani, pentru persoanele cu vârsta cuprinsă între 14 și 18 ani;
- b) cu valabilitate de 10 ani, după împlinirea vârstei de 18 ani, cu excepția cărții electronice de identitate prevăzute la art. 17 alin. (6) lit. a), care se eliberează cu termen de valabilitate de 5 ani.

(3) De la data punerii în circulație a cărții electronice de identitate, cetățenii români pot opta pentru eliberarea:

- a) unei cărți de identitate;

b) unei cărți electronice de identitate, în una dintre variantele prevăzute la art. 17 alin. (6)."

Art. V modifică și completează Ordonanța Guvernului nr. 69/2002 privind regimul juridic al cărții electronice de identitate, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 844 din 15 septembrie 2004, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, titlul acestei Ordonanțe a Guvernului va avea următorul cuprins: "Ordonanță privind unele măsuri pentru operaționalizarea sistemului informatic de emitere și punere în circulație a documentelor electronice de identitate și rezidență", iar art. 1 alin. (1) prevede următoarele: "Până la data de 31 martie 2014 se va realiza o platformă-pilot pentru constituirea sistemului informatic de emitere a cărții electronice de identitate și punerea în circulație a cărții electronice de identitate și a cărții electronice de rezidență."

Art. X are următorul cuprins: "(1) Până la asigurarea suportului tehnic necesar pentru eliberarea cărții electronice de identitate și a cărții electronice de rezidență, cărțile de identitate, cărțile de rezidență și cărțile de alegător se produc și se eliberează potrivit dispozițiilor aplicabile până la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

(2) De la data asigurării suportului tehnic necesar pentru eliberarea cărții electronice de identitate și a cărții electronice de rezidență, autoritățile competente eliberează cărțile de identitate, cărțile de alegător și cărțile de rezidență, numai în formatul realizat potrivit **Ordonanței Guvernului nr. 69/2002**, republicată, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv cu cele aduse prin prezenta ordonanță de urgență.

(3) Cărțile de identitate provizorii și cărțile de alegător se produc și se eliberează potrivit dispozițiilor aplicabile actelor de identitate.

(4) Mențiunile care se înscriu în cărțile de identitate și în cărțile de identitate provizorii se realizează potrivit dispozițiilor aplicabile actelor de identitate care le conțin.

(5) Datele biometrice pentru cartea electronică de identitate se colectează după cum urmează:

a) la sediile serviciilor publice comunitare de evidență a persoanelor pentru cartea electronică de identitate care conține, ca dată biometrică, numai imaginea facială;

b) la sediile serviciilor publice comunitare de evidență și eliberare a pașapoartelor simple, cu echipamentele din dotarea acestora, pentru cartea electronică de identitate care conține ca date biometrice atât imaginea facială, cât și imaginile impresiunilor papilare, până la asigurarea serviciilor publice comunitare de evidență a persoanelor cu echipamentele și produsele software necesare preluării imaginilor impresiunilor papilare.

(6) Datele biometrice pentru cartea electronică de rezidență se colectează de către Inspectoratul General pentru Imigrări, cu echipamentele utilizate la pașapoartele electronice și la permisele de ședere pentru cetățenii străini.

(7) Datele pentru cartea de identitate și datele biometrice pentru cartea electronică de identitate se colectează, pentru cetățenii români aflați în străinătate, de către Ministerul Afacerilor Externe, cu echipamentele utilizate la pașapoartele electronice, aflate în dotarea sa și a misiunilor diplomatice sau oficiilor consulare."

12. Autorul excepției de neconstituționalitate susține că prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 5 alin. (2) potrivit căruia "Cetățenia română nu poate fi retrasă aceluia care a dobândit-o prin naștere", art. 21 alin. (1) și (2) privind accesul liber la justiție, art. 23 privind libertatea individuală, art. 26 privind viața intimă, familială și privată, art. 29 privind libertatea conștiinței, art. 36 alin. (1) privind dreptul la vot, art. 37 privind dreptul de a fi ales, art. 40 alin. (1) privind dreptul de asociere, art. 41 privind munca și protecția socială a muncii, art. 44 alin. (1) privind dreptul de proprietate privată, art. 46 privind dreptul la moștenire, art. 48 privind familia, art. 50 privind protecția persoanelor cu handicap, art. 51 privind dreptul de petiționare și art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți.

13. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că, așa cum se menționează în Expunerea de motive, **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 82/2012** a fost adoptată "în baza necesității alinierii la inițiativele europene în materia evidenței persoanelor și a e-serviciilor, respectiv preocupările de interconectare a sistemelor referitoare la identitatea electronică, pentru crearea premiselor necesare introducerii și compatibilizării soluțiilor de e-administrație, în concordanță cu obiectivele care se subscriu proiectului european la scară largă, STORK (Secure idenTity acrOss boRders linKed), care își propune să implementeze recunoașterea la scară europeană a identității electronice, ceea ce va permite întreprinderilor, cetățenilor și funcționarilor din administrațiile publice să își utilizeze, în oricare dintre statele membre, identitatea electronică atribuită la nivel național; [...] ținând cont de obligațiile asumate de către România, în calitate de stat membru al Uniunii Europene, sub sancțiunea declanșării procedurii privind neîndeplinirea obligațiilor prevăzute de art. 258 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, de introducere în cursul anului 2012 a elementelor biometrice de identificare în permisele de mic trafic de frontieră."

14. **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 82/2012** modifică și completează, printre altele, și **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 97/2005** privind evidența, domiciliul, reședința și actele de identitate ale cetățenilor români, prevăzând la **art. 16 alin. (3) din aceasta, în forma modificată prin Legea nr. 235/2013**, că, "De la data punerii în circulație a cărții electronice de identitate", cetățenii români pot opta pentru eliberarea unei cărți de identitate sau a unei cărți electronice de identitate, în una dintre variantele prevăzute la **art. 17 alin. (6) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 97/2005**).

15. Însă, deși **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 82/2012** a intrat în vigoare la data de 12 decembrie 2012, iar **Legea nr. 235/2013**, de aprobare a acesteia, cu modificări și completări, a intrat în vigoare la data de 22 iulie 2013,

așa cum prevede art. X din ordonanța de urgență, care instituie dispoziții tranzitorii, până la asigurarea suportului tehnic necesar pentru eliberarea cărții electronice de identitate și a cărții electronice de rezidență, cărțile de identitate, cărțile de rezidență și cărțile de alegător se produc și se eliberează potrivit dispozițiilor aplicabile până la data intrării în vigoare a [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 82/2012](#). Totodată, [art. IV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 82/2012](#) introduce [art. 41¹ în cuprinsul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 102/2005](#) privind libera circulație pe teritoriul României a cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene, Spațiului Economic European și a cetățenilor Confederației Elvețiene, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 774 din 2 noiembrie 2011, potrivit căruia, "De la data stabilită prin hotărâre a Guvernului pentru punerea în circulație a cărții electronice de identitate", cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora pot solicita eliberarea unei cărți de rezidență sau a unei cărți electronice de rezidență.

16. Prin urmare, Curtea constată că, așa cum reiese din prevederile [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 82/2012](#), aprobată cu modificări și completări prin [Legea nr. 235/2013](#), data punerii în circulație a cărții electronice de identitate se va stabili prin hotărâre a Guvernului, după asigurarea suportului tehnic necesar pentru eliberarea cărții electronice de identitate și a cărții electronice de rezidență. Astfel, până la data punerii în circulație a cărții electronice de identitate, ultraactivează prevederile [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 97/2005](#) privind evidența, domiciliul, reședința și actele de identitate ale cetățenilor români, în forma anterioară modificărilor și completărilor aduse acestora prin [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 82/2012](#).

17. Curtea reține că litigiul în cadrul căruia a fost invocată excepția de neconstituționalitate îl reprezintă acțiunea în contencios administrativ, având ca obiect obligația de a face, prin care reclamantul - autor al excepției de neconstituționalitate a arătat că la data de 7 august 2014 îi expira valabilitatea cărții de identitate și că nu dorește ca noua carte de identitate să-i fie eliberată în format electronic așa cum prevăd dispozițiile [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 82/2012](#). În acest scop a solicitat suspendarea procedurii de emitere a cărții de identitate și menținerea valabilității celei care expiră.

18. Având în vedere acestea și ținând cont de critica autorului excepției de neconstituționalitate, potrivit căreia dispozițiile de lege criticate care introduc obligativitatea emiterii cărților de identitate și a cărților electronice de identitate în forma reglementată de [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 82/2012](#) sunt neconstituționale, Curtea reține că dispozițiile de lege criticate nu se aplică în litigiul în cadrul căruia a fost invocată excepția de neconstituționalitate, având în vedere dispozițiile tranzitorii ale [art. X din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 82/2012](#), precum și faptul că nu au fost puse încă în circulație cărțile electronice de identitate. Astfel, dispozițiile de lege referitoare la cărțile electronice de identitate se vor aplica "la data asigurării suportului tehnic necesar pentru eliberarea lor", dată ce urmează a fi stabilită prin hotărâre a Guvernului. De altfel, și instanța judecătorească ce a soluționat acțiunea formulată a reținut că la acest moment nu există opțiunea eliberării unei cărți electronice de identitate, deoarece nu există tehnica necesară.

19. Prin urmare, Curtea constată că dispozițiile de lege criticate nu au incidență în cauza în cadrul căreia a fost invocată excepția de neconstituționalitate și, în consecință, în temeiul [art. 29 alin. \(1\) teza finală din Legea nr. 47/1992](#), excepția de neconstituționalitate a acestora urmează a fi respinsă ca inadmisibilă.

20. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al [art. 29 din Legea nr. 47/1992](#), cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor [art. I, V și X din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 82/2012](#) pentru modificarea și completarea unor acte normative privind evidența persoanelor, actele de identitate ale cetățenilor români, precum și actele de rezidență ale cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene și Spațiului Economic European rezidenți în România, excepție ridicată de Daniel Doandăș în Dosarul nr. 4.133/95/2014 al Tribunalului Gorj - Secția contencios administrativ și fiscal.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Gorj - Secția contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 16 iunie 2015.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,

C.T.C.E. Piatra Neamt